

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.434/2020/8.

A felperes:

felperes neve (felperes címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Keresztes Amália ügyvéd (ügyvéd címe)

Az alperes:

alperes neve (alperes székhelye.)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bernschütz Sándor ügyvéd ügyvéd címe)

A per tárgya:

Közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 4.P.20.611/2020/11.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 4.P.20.611/2020/15.

Alperes, 4.P.20.611/2020/12.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 100.000,- (Egyszázezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes az alperesi vadásztársaság tagja. Az alperes törvényes képviselője elnök neve elnök, vadázmestere: vadázmester neve. Az alperes Fegyelmi Bizottságának elnöke: fegyelmi bizottság elnöke.

[2] A alperes neve Alapszabálya 13. pont a) pontja szerint a tagsági viszony megszűnik kizárással.

A kizárás az Alapszabály 14. pontja alapján csak jogerős fegyelmi határozattal, a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott eljárás lefolytatását követően rendelhető el. A fegyelmi vétségeket, a fegyelmi büntetéseket, valamint a fegyelmi eljárás részletes szabályait, illetve az első és másodfokú fegyelmi szerveket, a jogorvoslati lehetőségeket és annak szabályait az Alapszabály 17. pontja szerint a Fegyelmi Szabályzat tartalmazza, tekintve, hogy a közgyűlés által elfogadott Fegyelmi Szabályzat rendelkezik a fegyelmi eljárásról.

Az Alapszabály a 24. pont h) pontban előírja, hogy a tagkizárás elleni fellebbezés esetén a közgyűlés dönt a tag kizárásáról, továbbá a Fegyelmi Szabályzatban biztosított fegyelmi jog gyakorlása is közgyűlési hatáskörbe tartozik.

Az Alapszabály 43. pontja értelmében a fegyelmi bizottság feladata a fegyelmi eljárások lefolytatása, a fegyelmi határozatok meghozatala. Hatáskörére és eljárására a közgyűlés által elfogadott Fegyelmi Szabályzatban foglaltak az irányadók.

[3] Az alperes Fegyelmi Szabályzata szerint a fegyelmi eljárást a fegyelmi jogkör gyakorlója a tudomásra jutástól számított 3 hónapon belül rendelheti el. Kimondja ugyanakkor, hogy az elkövetéstől számított 6 hónapon belül a fegyelmi vétség elévül. A Fegyelmi Szabályzat emellett úgy rendelkezik, hogy megszakad az elévülés, ha az elkövetéstől számított 6 hónapon belül az elkövető ellen egyéb fegyelmi vétséget megvalósító magatartás miatt fegyelmi, szabálysértési vagy büntetőeljárást kezdeményeznek. Szabálysértési és büntetőeljárás lefolytatása esetén annak jogerős befejezését követő 3 hónapon belül rendelhető el az elkövetővel szemben a fegyelmi eljárás.

[4] A Fegyelmi Szabályzat 2. pontja szerint fegyelmi vétség a vadászat gyakorlására, a vadásztatásra vonatkozó szabályok megsértése, a vadászattal kapcsolatos szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése, az egyesületi élettel össze nem egyeztethető durva, kötekedő, összeférhetetlen magatartás.

[5] A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárás szabályai szerint a vadásztársaság elnöke. A fegyelmi eljárásra jogosultak a vadásztársaság fegyelmi bizottsága és a vadásztársaság közgyűlése.

[6] A Fegyelmi Szabályzat 3. pontjából következően a fegyelmi bizottság első fokon jár el és hoz határozatot minden olyan fegyelmi ügyben, amely nem tartozik a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe. Előkészítő, kivizsgálási jogkörben jár el azon ügyekben, amelyek akár az eljárás alá vontak tiszttségére figyelemmel, akár pedig a fegyelmi vétséggel

arányban álló büntetésre tekintettel a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. A közgyűlésre nézve úgy foglal állást a Fegyelmi Szabályzat, hogy kizárólagos jogkörrel jár el, ha a vadásztársaság elnöke, az IB bármely tagja, az EB elnöke, az FB elnöke ellen rendelnek el fegyelmi eljárást, valamint, ha az előkészítés eredményeként az FB kizárás fegyelmi büntetésre tesz indítványt.

[7] A fegyelmi eljárás elrendelésére és lefolytatására vonatkozóan a Fegyelmi Szabályzat kimondja, hogy az eljárása fegyelmi jogkör gyakorlója részéről írásban kerül elrendelésre, melyet a fegyelmi bizottság annak kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles megkezdeni és 30 napon belül lefolytatni. A fegyelmi eljárás szabályai közt a Fegyelmi Szabályzat előírja azt is, hogy a fegyelmi bizottság elnöke a fegyelmi eljárást elrendelő határozat átvételétől számított 3 napon belül köteles a fegyelmi eljárásra határnapot tűzni. A fegyelmi határozatot az FB elnöke foglalja írásba. A közgyűlés a fegyelmi ügyekben benyújtott fellebbezéseket, valamint az elé utalt fegyelmi ügyeket 30 napon belül megtartandó legközelebbi közgyűlésen köteles tárgyalni. A fegyelmi büntetésekre nézve a Fegyelmi Szabályzat 4. pont f) alpontja kimondja, hogy kizárást fegyelmi büntetésként csak a közgyűlés szabhat ki.

[8] A 2017. március 25. napján megtartott alperesi közgyűlés nem fogadta el az alperes gazdasági felelősének beszámolóját. A jegyzőkönyv rögzíti, hogy az ellenőrző bizottság részéről eljáró személy 1 neve javaslatot tett arra, vezessék tételesen, melyik vadból milyen árbevétel volt. A felperes 2017. augusztus 12. napján két másik vadásztársasági tagtársával, mint az alperes vezető tisztségviselői feljelentést tettek a rendőrkapitányság nevére, melyben előadták, hogy a 2017. március 25. napján megtartott közgyűlésen az ellenőrző bizottság a közgyűlés elé tárta a vadásztársaság 2016. évi gazdálkodásának ellenőrzése során tett megállapításokat, melyekből kitűnt, hogy a vadhús értékesítésből származó bevételnek csak egy része volt lekönyvelve. A feljelentés utalt arra, hogy az ellenőrző bizottság jelentése szerint felmerült a sikkasztás, valamint a költségvetési csalás gyanúja. A feljelentés nyomán indult adóhatósági büntetőeljárás során számviteli rend megsértésében megállapították az alperesi vadásztársaság felelősségét.

A NAV Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága – ugyancsak a felperes kezdeményezésére – a 2016. január 1. napja és 2016. december 31. napja közötti időszakot vizsgálva adóellenőrzést is tartott az alperesi vadásztársaságnál. Ennek eredményeként a 2019. március 4. napján kelt ügyszámú határozatával az adóhatóság a bevallott adóhoz képest mutatkozó adóhiány megfizetésére kötelezte az alperest.

[9] A 2019. március 16. napján tartott közgyűlésről készült jegyzőkönyv rögzíti, vadászmaster neve vadászmaster kijelentette, hogy a felperes közvetítő által „öt felejelentette”. A felperes a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint elismerte a felejelentést és jelezte, hogy „személy 2. neve is benne volt a dologban”. A jegyzőkönyv szerint a továbbiakban az Ellenőrző Bizottság visszahívása tárgyában az elnök felolvasott egy levelet, amelyben tizenhárom aláíró az Ellenőrző Bizottság visszahívását kérte egy konkurens vadásztársaság alapítása miatt.

A felperes 2019. május 2. napján a fenti jegyzőkönyv kijavítását kérte, előadva, hogy valótlan az a jegyzőkönyvezett állítás, hogy ő közvetítő útján feljelentést tett vadászmesterrel szemben és azt sem állította, hogy személy 2. neve is ennek részese volt.

[10] A felperes a 2017. augusztus 10. napján vadásztársaival alapított területrészt neve Vadásztársaságban vezető tisztségviselő, annak elnöke. A vadásztársaság bejegyzésére a civil szervezetek nyilvántartásába 2018. március 9. napján került sor.

[11] Az alperes elnöke – erről értesülve – 2019. május 21. napján kelt levelével arról tájékoztatta a felperest, hogy a vadászattal és a vadásztársasággal kapcsolatos szabálysértés elkövetésének alapos gyanúja miatt ellene elrendelte a fegyelmi eljárás megindítását. A felperest a 2019. június 3. napján kelt meghívóval a fegyelmi bizottság elnöke 2019. június 7. napján a település neve Körzeti Megbízott Irodában tartandó fegyelmi meghallgatásra hívta meg. A felperes – miután halasztás iránti kérelmét elutasították – a meghallgatáson nem vett részt, a Felügyelő Bizottság ülésén történekről tájékoztatást nem kapott.

[12] A vadásztársaság elnöke 2019. június 20. napján valamennyi tagtárssal együtt a felperest is meghívta a 2019. július 26. napján tartandó közgyűlésre, melynek napirendi pontjai között szerepelt a 3. pontban a fegyelmi ügyek megtárgyalása a fegyelmi bizottság határozata alapján, és közgyűlési határozat meghozatala a napirend szerint. A felperes a közgyűléstől távolmaradt.

[13] Az alperes elnöke 2019. július 29. napján értesítette felperest a közgyűlés ./..... (07.26.) számú határozatáról, mellyel a vadásztársaság a Fegyelmi Szabályzat 2. pontjába ütköző okból, az egyesületi élettel össze nem egyeztethető „durva, kötekedő, összeférhetetlen magatartás” etikai vétség miatt, illetve „az Alapszabály vagy a Házi szabályzat rendelkezéseinek megsértése” miatt (a tag nem veszélyeztetheti az egyesület céljainak megvalósítását) a társaság tagjai közül a felperest azonnali hatállyal kizárta.

[14] A tagkizárás elsődleges indoka az volt, hogy a vadásztársaságot a rendőrségen és a NAV-nál is feljelentették, és a hatóságoktól beszerzett információk szerint az egyik feljelentő a felperes volt. További indokolás szerint a felperes a 2019. március 16-i taggyűlésen a tagtársai előtt kijelentette, hogy a feljelentéseket továbbra is folytatni fogja a vadásztársaság ellen, melyet a taggyűlésen készült hitelesített jegyzőkönyv tartalmaz, illetve a jelenlévő tagok is tanúsítani tudják ezt. A felperes terhére rótt a kizáró határozat, hogy közreműködésével a NÉBIH-nél újabb feljelentés történt vadászmester neve vadászmester ellen, állítva, hogy több gímszarvast dolgozott fel a lakásán található műhelyében, melyekhez jogosulatlanul jutott hozzá. Ezt a magatartást az egyesületi tagsággal összeférhetetlenként értékelte a tagkizáró határozat, melynek célja a tagok és a vezetőség közötti ellentétek kiprovokálása, az egyesület működésének az akadályozása, megzavarása.

Az indokolás 2. pontja szerint a felperes társaival ellenérdekű vadásztársaságot hozott létre, melynek a területen bérleti jogviszonnyal rendelkező alperes neve (alperes) működésének elnehezítése volt a célja. A tagkizáró határozat szerint ez önmagában is összeegyeztethetetlen a Fegyelmi Szabályzat 2. pontjával és ellentétes az egyesületi tagsággal kapcsolatos elvárásokkal szemben.

A határozat kitér indokolásában arra, hogy a Kecskeméti Törvényszék 2017. november 16. napján kelt végzésével nyilvántartásba vette a területrészt neve Vadásztársaságot, melynek elnöke: a felperes. területrészt megnevezése az indokolás szerint egy a önkormányzat neve területén található területrészt, melyen a vadászait jogot a alperes neve gyakorolja. A törvényszék végzése szerint azonban „a vadásztársaság célkitűzése a fenti célok elérése érdekében az, hogy vadászterületet haszonbérleten és azon vadászatra jogosultságot szerezzen”.

A kereseti kérelem és alperes ellenkérelme

[15] A felperes 2019. augusztus 24-én nyújtott be keresetlevelet az elsőfokú bírósághoz, melyben kérte, hogy a bíróság az alperes ./..... (07.26.) számú „tagkizárási határozatát” helyezze hatályon kívül.

Érvényesíteni kívánt jogalapként a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:35. és az 3:70. § rendelkezéseit jelölte meg. Jogi érvelése szerint hiányoznak a Ptk. 3:70. § (1)-(3) bekezdései által előírt tisztességes eljárást biztosító szabályok az Alapszabályból, illetve a terhére rótt fegyelmi vétség a Fegyelmi Szabályzat időbeli hatályára vonatkozó szabályai folytán már elévült.

[16] Mindezeket túlmenően állította, a tisztességes eljárást nem folytatták le vele szemben figyelemmel arra, hogy a fegyelmi eljárás elrendelésére az elévülési időn túl került sor, továbbá az elrendelésről történt értesítés nem határozza meg, konkrétan milyen magatartást tett az elnök a fegyelmi eljárás tárgyává. Hangsúlyozta, a tisztességes eljárás hiánya már kitűnt a fegyelmi bizottság eljárása során is; bár 2019. május 21-én rendelte el a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárást, ehhez képest csak 2019. június 3. napján kelt levelében értesítette a fegyelmi eljárás határnapjáról, mely az értesítés keltétől számított négy nappal későbbi időpont volt. Megjegyezte, a település neve Körzeti Megbízott Irodája nem méltó helyszín a fegyelmi eljárás lefolytatására. Sérelmezte, hogy a kitűzött határnap előtt három nappal kapta kézhez a személyes meghallgatására szóló meghívót és hogy nem vették figyelembe kérelmét a személyes meghallgatás időpontjának elhalasztására. Sérelmezte továbbá, hogy egyáltalán nem kapott arról tájékoztatást, a Fegyelmi Bizottság milyen határozatot hozott az ügyében.

[17] A közgyűlési meghívó tartalmát illetően előadta, a 3. napirendi pont megfogalmazásából nem derül ki, hogy ki ellen indult, milyen fegyelmi eljárást tűzött az intéző bizottság a közgyűlés napirendjére.

[18] Vitatta a kizárás alapjául szolgáló magatartást, és a fegyelmi vétség hiányát állította. A fegyelmi határozat egyik alapjául szolgáló közérdekű bejelentés valójában az alperesi egyesület törvényes működésének és gazdálkodásának a helyreállítását szolgálta, így

az nem minősülhet „durva, kötekedő, összeférhetetlen” magatartásnak. A vadászmester neve vállalkozói tevékenységével kapcsolatos feljelentést illetően tagadta annak valóságát.

[19] A más egyesület alapításában való részvétel, vezető tisztség betöltése nem durva, kötekedő, összeférhetetlen magatartás, és nem veszélyeztette az egyesület céljainak megvalósítását sem, így az nem lehet fegyelmi vétség. Hangsúlyozta, a területrészt neve Vadásztársaság és az alperesi alperes neve között nincs érdekellentét, a területrészt neve Vadásztársaság léte és tevékenysége nem veszélyezteti az alperes céljainak megvalósítását. A területrészt neve Vadásztársaság 2017. augusztus 10. napján történt megalakítását követően a kereset előterjesztéséig nem is történt olyan lépés, amely az alperes érdekeit sértette volna. Az alperesi vadásztársaság Alapszabálya nem zárja ki, hogy a tag más egyesületben tag legyen, vagy hogy ott vezető tisztséget vállaljon. Kiemelte, nem vezethet a vadászterület csökkenéséhez a területrészt neve Vadásztársaság létrehozása, mivel ahhoz a vadászterület határának a megváltoztatása volna szükséges.

[20] Az alperes érdemi ellenkérelmében vitatta a felperes követelésének jogalapját, kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását.

Előadta, a felperes maga sem vitatja, hogy feljelentést tett a rendőrkapitányság neve-ön. A hűtlen kezelés és a sikkasztás bűncselekmény elkövetésére irányuló felejelentéstől eltérően azonban a nyomozást követően csupán számviteli fegyelem megsértését állapították meg. Kifejtette ennek kapcsán, hogy a számviteli törvényben előírt bizonylati rend megsértésének vétsége esetében nem cél az elkövető részéről a személyes vagyoni előny megszerzése. Így a felejelentés tárgya („eltulajdonítás”) nem volt helytálló.

Hangsúlyozta, hogy az egyesületi tagok egymáshoz és az egyesülethez való viszonyában is irányadó a Ptk. jóhiszeműség és tisztesség elvére, az elvárható magatartás elvére, a felróhatóságra vonatkozó valamennyi rendelkezése. Ehhez képest – ellentétben a felperes állításával – az etikai vétsége az, hogy úgy szavazta meg az ellenőrző bizottság 2016. évi gazdálkodásra vonatkozó jelentését a jegyzőkönyvvel igazoltan, hogy – azzal ellentétesen – álláspontja valójában az volt, az valótlan adatokat tartalmaz. Ezen etikátlan magatartást összevetve ugyanezen vadászterületre érdekeltséggel rendelkező vadásztársaság létrehozásával, ott elnöki tisztség betöltésével az alperes szerint az a következtetés vonható le, hogy a felperes nem céltalanul hallgatott, hanem abban bízott, hogy az alperes a különböző általa kezdeményezett eljárások miatt működésképtelenné válik.

[21] A felperes a közgyűlési jegyzőkönyvben elismerte, hogy vadászmester neve vadászmester ellen feljelentést tett. Alperes hangsúlyozta, hogy vadászmester neve a vadásztársaság vadászmestere, ezáltal az alapszabály szerint az intéző bizottság tagja, vezető tisztségviselő. Vele szemben vadhús szabálytalan feldolgozása miatt történt az alaptalan feljelentés, arra nem magánszemélyként végzett szabálytalan húsipari tevékenység miatt került sor, a feljelentés nem tekinthető etikusnak. A fenténél jóval súlyosabban értékelendő a felperes azon kijelentése, amikor jegyzőkönyvben rögzített módon jelezte, hogy „fog jönni az újabb feljelentés, lehet készülni”.

Az ellenérdekelt vadásztársaság alapítása, mint kizárási ok kapcsán fontosnak tartotta kiemelni, hogy a felperes ellenérdekelt vadásztársaságot alapított és annak tisztségviselője is

lett, míg az alperes vadászterületein földtulajdonnal rendelkező tagként elvárható volt tőle a személyes elkötelezettség, a lojalitás az alperesi egyesület irányában.

A tisztességes eljáráshoz való jogot illetően kifejtette, az Alapszabály 13., 14., 17. pontja tartalmazza a fegyelmi eljárás részletes szabályait, az első- és másodfokú fegyelmi szerveket, a jogorvoslati lehetőségeket és hogy a részletes szabályait a Fegyelmi Szabályzat állapítja meg. Az Alapszabály 23. és 24.h. pontja is tartalmaz rendelkezést a kizárásra nézve, ezért megalapozatlan a felperes arra való hivatkozása, hogy az alperes eljárása jogszabálysértő lett volna.

[22] A fegyelmi vétségek elévülésére nézve alperes előadta, a fegyelmi jogkör gyakorlója 2019. március 16. napján szerzett tudomást a fegyelmi vétségről, melyhez képest három hónapon belül értesítette a felperest a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezéséről és annak okiról. A konkurens vadásztársaság alapításával kapcsolatos kötelezettségszegést illetően pedig az alapítástól kezdődően folyamatosan fennálló, megszakítás nélküli a fegyelmi vétség, így a 6 hónapos elévülési idő bizonyosan nem telt le. A tudomásszerzés és az annak alapján meghozott tagkizáró határozat között is csak alig több, mint négy hónap múlt el. Álláspontja szerint a 6 hónapos elévülési idő ezen tagkizárási ok körében nem alkalmazható, ugyanis az alperes rajta kívül álló okból szerzett csak évekkel később tudomást a területrésze neve Vadásztársaság alapításáról, tehát az elévülési időt az általa megjelölt naptól, a 2019. március 16. napján megtartott közgyűlés időpontjától kell számítani.

[23] Állította, hogy a fegyelmi határozat tartalmazza a bizonyítékokat; azt, hogy milyen súllyal értékelte azokat a közgyűlés, a bíróság már nem bírálhatja felül.

Az elsőfokú ítélet

[24] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelemnek helyt adva az alperes ./..... (07.26.) számú tagkizárást kimondó közgyűlési határozatát hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 311.000,- forint elsőfokú perköltséget. Az elsőfokú bíróság ítélete elsődleges indokolásaként a Ptk. 3:70. § (1)-(4) bekezdés szabályaiból indult ki, hangsúlyozva, hogy a Ptk-t módosító rendelkezés átfogalmazta a tag kizárására vonatkozó általános törvényi előírásokat. A tagkizárás szabályait az Alapszabályban kell rendezni, a módosítás folytán a tagkizárást lefolytató szervet is ezzel egyidejűleg meg kell határozni. Az egyesület csak az Alapszabályban dönthet abban a kérdésben, hogy egyáltalán alkalmaz-e kizárást. Az eljárás szabályait, így a kizárást

megalapozó tagi magatartásokat is csak Alapszabály határozhatja meg. Ettől eltérésre nincs lehetőség, ennek jogkövetkezménye a Ptk. 3:70. § (4) bekezdése szerint a semmisség. Az elsőfokú bíróság ennek tükrében vizsgálta az alperes Alapszabályát és megállapította, a tisztességes eljárást biztosító szabályok abból hiányoznak. Csupán két utalást fogalmaz meg az Alapszabály a 17. és 43. pontjában arra nézve, hogy a fegyelmi vétségeket, a fegyelmi büntetéseket, valamint a fegyelmi eljárás részletes szabályait, illetve az első- és másodfokú fegyelmi szerveket, a jogorvoslati lehetőségeket és annak szabályait a Fegyelmi Szabályzat állapítja meg továbbá, hogy a Fegyelmi Bizottság feladata a fegyelmi eljárások lefolytatása, a fegyelmi határozatok meghozatala. A bíróság nem fogadta el az általános visszautalást a Fegyelmi Szabályzatban foglaltakra, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kizárásra vonatkozó részletes szabályozás az Alapszabályból hiányzik. A Ptk. megújult garanciális törvényi elvárása az alperes Alapszabályában nem teljesül. Megjegyezte továbbá, az alperes Fegyelmi Szabályzata az Alapszabállyal több ponton ellentétes rendelkezéseket is tartalmaz, különösen arra nézve, hogy a közgyűlés kizárólagos jogkörrel jár el a vadásztársaság elnöke, az intézőbizottság bármely tagja, az ellenőrzőbizottság elnöke és a Fegyelmi Bizottság elnöke ellen elrendelt fegyelmi eljárás során, valamint, ha az előkészítés eredményeként a Fegyelmi Bizottság kizárásra, fegyelmi büntetésre tesz indítványt. A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utalja a kizárás, fegyelmi büntetés alkalmazását azzal, hogy annak előkészítését, az ügy kivizsgálását a Fegyelmi Bizottság végzi el, de a fegyelmi eljárást a közgyűlés folytatja le. Mindezek egybevetésével a bíróság rögzítette, hogy az Alapszabálynak a tisztességes eljárást biztosító szabályok meghatározására vonatkozó hiányossága miatt a Ptk. 3:70. § (4) bekezdése alapján az alperes által felperessel szemben alkalmazott rendelkezéseit semmissé teszi.

[25] A bíróság másodlagos indokolásában érdemben vizsgálta a fegyelmi büntetés alapjául szolgáló felperesi magatartásokat. Ezek tekintetében a felperes keresetlevelében kifejtettekkel értett egyet, azokat nem találta olyan súlyos, alperesi érdekeket sértő magatartásoknak, amelyek megalapozzák a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását a felperessel szemben. A felperes nem tanúsított a Fegyelmi Szabályzat 2. pontjában körülírt összeférhetetlen magatartást és nem veszélyeztette oly mértékben az egyesület céljainak megvalósítását, hogy az kizárását megalapozná. Azon tényállás tekintetében, mely szerint az alperes a területrészt neve vadásztársaság alapítását és ott az elnöki tisztség elfogadását is a felperes terhére róta, a Fegyelmi Szabályzat által körülírt elévülési idő elteltét is megállapította, az elévülési időn túl elrendelt fegyelmi eljárás az alperes belső szabályzatába ütközik. Ezen túlmenően a fegyelmi eljárás megindításáról adott tájékoztatás sem felelt meg a Fegyelmi Szabályzat által támasztott követelményeknek hiányos tartalma miatt.

A fellebbezések és fellebbezési ellenkérelmek

[26] Az ítélet ellen mindkét peres fél fellebbezést terjesztett elő. Az alperes érdemben kérte annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, míg felperes kizárólag a javára megállapított perköltség tekintetében kért részbeni megváltoztatást, és az alperes perköltségben való marasztalásának 536.000,- forintra történő felemelését.

[27] Az alperes fellebbezésében a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-d) pontjai szerinti anyagi jogi felülbírálati jogkör alkalmazását kérte az ítéltáblától, elsődlegesen arra hivatkozással, hogy az Alapszabály semmisségét megállapító elsőfokú bírói álláspont téves. A Ptk. 3:4. § (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során eltérjen a törvénytől. Ennek megfelelően rendelkezik a Ptk. 3:70. § (1) bekezdésétől eltérően az alperes Alapszabálya akként, hogy külön szabályzatban, a Fegyelmi Szabályzatban határozza meg a fegyelmi eljárás szabályait és az elsőfokú fegyelmi eljárás lefolytatásának fórumaként a Fegyelmi Bizottságot intézményesíti. Hivatkozott továbbá az Alapszabály 13., 14. és 17. pontjaira, melyek álláspontja szerint kellő részletességgel tartalmazzák a kizárás lehetőségét, a fegyelmi eljárás szabályait, a fegyelmi szerveket és a jogorvoslati lehetőségeket, míg a részletes szabályokat a Fegyelmi Szabályzat tartalmazza. Az Alapszabály 24/h. pontja a tagkizárást a közgyűlés hatáskörébe utalja, ez összhangban áll a Ptk. rendelkezéseivel. A közgyűlés kizárólagos joga a fegyelmi határozattal szembeni fellebbezés elbírálása, ha másodfokú fegyelmi hatóságként jár el, ahogy ez a jelen esetben is történt. Az Alapszabály a Fegyelmi Szabályzat rendelkezéseivel együtt, egymásra épülve biztosítja a tag számára tisztességes eljáráshoz való jogot. A Kúria eseti döntésére hivatkozva kérte irányadó bírói gyakorlatnak tekinteni, hogy a bíróság a kizárásra vonatkozó belső eljárási szabályokat, azaz a Fegyelmi Szabályzat rendelkezéseit vizsgálhatja és csak a súlyos, az érintett tag védekezési lehetőségét akadályozó eljárási szabálysértések esetén tekintse megalapozottnak a fegyelmi határozat eljárási alapú hatályon kívül helyezését. Megjegyezte, az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából sem tűnik ki, hogy a tag részére ne lett volna biztosítva a védekezés lehetősége az eljárásban.

[28] Másodlagosan kitért arra is, hogy a Szegedi Törvényszék, mint nyilvántartó hatóság 2017. június 27-én jogerőre emelkedett végzésével nyilvántartásba vette az alperesi vadásztársaságot, mint szabályszerűen alapított egyesületet. A perbíróság nem bírálhatja felül a nyilvántartó bíróság álláspontját, az Alapszabály hiányosságait illetően nem tehet megállapítást, és emiatt annak semmisségét sem rögzítheti. A nyilvántartó bíróság a törvényességi vizsgálatot már végrehajtotta a Cnytv. 33. §-a szerint, a továbbiakban az ügyészség látja el a szervezet feletti törvényességi ellenőrzést. Ezt követően az Alapszabály rendelkezéseit a perbíróság törvényességi szempontból már nem bírálhatja felül, annak semmisségét különösen az ügyész törvényességi perindítása hiányában nem állapíthatja meg.

[29] A felperes a területrészt neve Vadásztársaságban betöltött elnöki tisztségét alperes fellebbezésében továbbra is kérte kizárási oknak tekinteni. Álláspontja szerint konkurens vadásztársaság létrehozása és abban vezető tisztség vállalása a saját tag esetében megvalósítja a súlyos fegyelmi vétséget. Az elnöki tisztség betöltése folyamatos megsértése az alperes Fegyelmi Szabályzatának, mely jelenleg is fennáll, ezért nem bír jelentőséggel, hogy az alperes, mint fegyelmi jogkör gyakorlója erről mikor szerzett tudomást. Ezzel kapcsolatban kérte a 2019. március 16-i felperes által sem vitatott időpontot figyelembe venni, melytől számított 3 napon belül értesítette a fegyelmi jogkör gyakorlója a felperest a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezéséről. Ennek megfelelően elévülésre nem került sor. A fegyelmi eljárás megindításáról szóló értesítés konkrét, világos megfogalmazású, abból felperes pontosan értesült a napirendben való érintettségéről. A területrészt neve Vadásztársaság ellenérdekeltségét állítva kiemelte, a társaság Alapszabályából kitűnik, hogy annak célja az alperesi vadásztársaság vadászterületére haszonbérlet keretében vadászati jogosultság megszerzése. Ez olyan ellentétes érdekeltség, mely veszélyezteti az alperes céljait, tevékenységét. A Győri Ítéltábla eseti döntésére hivatkozva állította, az ilyen magatartás tanúsítása önmagában is megalapozza a kizárás büntetés alkalmazását. A Ptk.

3:66. § (2) bekezdés előírása is sérült, az egyesület tagja nem veszélyeztetheti az egyesület céljának megvalósítását és az egyesület tevékenységét. Alperes magatartása nem összeegyeztethető sem a lojalitás, sem az elkötelezettség követelményével.

[30] A felperes büntető feljelentései kapcsán alperes hangsúlyozta, az egyesületi önrendelkezés lehetővé teszi, hogy a tagság ezt akként értékelje, megalapozott feljelentés is okot adhat fegyelmi vétség elkövetésére, különösen, ha az alkalmas az ellentétek kiélezésére, az egyesület működésének megzavarására. Felperes a tagtársaival megtett büntető feljelentése kifejezetten, célzottan az alperes vezető tisztségviselői, valamennyi tisztségviselője ellen irányult. Kérte ettől elkülönülten figyelembe venni a felperes NAV-nál tett bejelentését. Felperes ezen magatartása összességében nem a gazdálkodás szabályosságáért érzett aggodalmon alapult, hanem tudatos, az alperes vezető tisztségviselői ellen irányuló szándékot mutatott. Ez alapozza meg a fegyelmi vétség megállapíthatóságát.

[31] A felperes a perköltség felemelésre irányuló fellebbezésének indokaként a jogi képviselőjével megkötött megbízási szerződésre hivatkozott. A megállapodásban foglaltaknak megfelelően a jogi képviselőnek a 200.000,- forint fix ügyvédi munkadíj, továbbá tárgyalásonként 50.000,- forint ügyvédi munkadíj, valamint 25.000,- forint útiköltségtérítés felszámítására volt módja. A megbízási szerződés, valamint a perköltség felszámításához szükséges nyomtatvány elektronikus úton benyújtásra került, ez alapján 500.000,- forint ügyvédi munkadíj perköltséggént merült fel, melyhez 36.000,- forint eljárási illetékköltség is járult. Felperes pernyertessége alapján kérte perköltségének teljes megtérítését, az elsőfokú ítéletben rögzített perköltség 536.000,- forintba történő felemelése útján.

[32] Az alperesi fellebbezésre tett észrevétele az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokok alapján történő helybenhagyására irányult a keresetnek helyt adó érdemi rendelkezést illetően. Álláspontja szerint meg kell különböztetni a kizárási eljárástól a fegyelmi eljárást, melyek a több és kevesebb viszonyában állnak egymással. Kizárás fegyelmi büntetés alkalmazás esetén a fegyelmi eljárás egyben kizárási eljárásnak is minősül, melyhez képest semmis rendelkezés a kizárást megalapozó tagi magatartásoknak és az eljárási szabályoknak Fegyelmi Szabályzatban történő rögzítése. Az Alapszabály kizárással kapcsolatos szabályai ellentmondásosak. Tévesnek minősítette továbbá az alperes azon jogi álláspontját, mely szerint nyilvántartásba-vételkori törvényességi vizsgálat nyomán a perbíróság már nem észlelheti az Alapszabály semmisségét a kizárási eljárás szabályozásának hiányossága miatt. A Cnytv. módosított rendelkezéseire hivatkozva hangsúlyozta, változásbejegyzési eljárásban a bíróság csak a változásbejegyzési kérelemmel érintett körben vizsgálja a benyújtott iratokat. Anyagi jogi tévedésnek minősítette az Alapszabály Ptk. 3:70. § rendelkezéseinek való megfeleléseit állító alperesi álláspontot. Cáfolta továbbá, hogy az ellene fegyelmi vétségként minősített magatartások megalapoznák kizárását az alperesi egyesületből.

[33] Az alperes további észrevételében fenntartotta fellebbezésében kifejtett álláspontját, továbbá alaptalannak minősítette a felperes perköltség felemelése iránti fellebbezését.

Az ítéltábla döntésének indokai

[34] A fellebbezések nem alaposak.

[35] Az alperes érdemi rendelkezést érintő fellebbezését illetően kiinduló pont, hogy a Ptk. 3:35. §-a szerint a jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapító jogok gyakorlója, a jogi személy vezető tisztségviselője és a felügyelőbizottsági tagja kérheti a bíróságtól a tagok vagy az alapítók és a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik.

A felperes keresetében az alperesi szervezetből való tagi kizárását sérelmezte. Mindenekelőtt arra hivatkozott, az alperes Alapszabálya jogszabályba ütközik, a semmisségi kifogást fellebbezési ellenkérelmében is megerősítette.

[36] Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. CLXXV. tv. (Ectv.) 1. § (1) bekezdése alapján a vadásztársaság szervezeti formája egyesület, következésképpen a működése körében a Ptk. egyesületekre vonatkozó szabályai az irányadók.

Az egyesületek belső autonómiájából következően saját maguk döntenek a jogszabályi keretek között belső szabályzataik részletes tartalmáról. Ha ezek között ellentmondás van vagy a jogszabállyal nincsenek összhangban, azt magának az egyesületnek kell kiigazítania.

[37] A Ptk. 3:35. §-ának figyelembevételével a bíróság a határozatot akkor helyezheti hatályon kívül, ha az jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik. A Ptk. 3:70. § (1) bekezdése szerint a tag jogszabályt, az egyesület Alapszabályát vagy a közgyűlés határozatát súlyosan vagy ismételten sértő magatartása esetén a taggal szemben kizárási eljárás folytatható le, *ha az Alapszabály a kizárást lefolytató szervet és a tisztességes eljárást biztosító szabályokat meghatározta*. Utóbbi jogszabályi előírás a kizárási eljárás alá vont tag számára garanciális jogot biztosít, hogy a legsúlyosabb fegyelmi büntetés alkalmazása csakis az Alapszabállyal összhangban kerülhessen sor, az ott előre már rögzített módon.

[38] A Ptk. – a civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló 2016. évi CLXXIX. tv. 33. §-ával módosított és 2017. január 1-én hatályba lépő – 3:70. § (4) bekezdése szerint semmis az Alapszabály olyan rendelkezése, amely az (1)-(3) bekezdésben foglalt szabályoktól eltér. Ugyanezen törvény 35. § (1) bekezdése szerint a Ptk. hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. tv. (Ptké.) 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „A Ptk. hatályba lépésekor nyilvántartásba bejegyzett, illetve a 9. § (1) bekezdés szerint bejegyzés alatt álló egyesület és alapítvány a 2017. január 1-ét követő első létesítő okirat módosítással együtt *köteles* a létesítő okiratának mindazon rendelkezését felülvizsgálni és szükség szerint módosítani, amelyek nem felelnek meg a Ptk. szabályainak. A 36. § szerint a 35. §-sal megállapított módosított rendelkezéseket arra az egyesületre és alapítványra kell alkalmazni, amely 2017. január 1-ig jogerősen még nem tett eleget a civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló 2016. évi CLXXIX. tv. hatályba lépését megelőző napon hatályos 11. §-ban foglalt

létesítő okirat módosítási kötelezettségének, ideértve azt az esetet is, ha 2017. január 1. napján a Ptké. 11. § (4) bekezdés szerinti változásbejegyzési kérelme még nem került benyújtásra.

[39] Mindezen rendelkezések egybevetéséből az következik, az alperesnek 2017. január 1. napját követő létesítő okirata módosítását a Ptk. 2017. január 1. napjától hatályos rendelkezéseinek megfelelően kellett előterjesztenie. Kétségtelen, az alperesi egyesület nyilvántartását vezető Szegedi Törvényszék 2017. június 26-án kelt 8.Pk.60..../..../... számú végzésével elrendelte a 2017. június 10-én kelt módosított Alapszabály bejegyzését. Ennek 17. pontja szerint a fegyelmi vétségeket, a fegyelmi büntetéseket, valamint a fegyelmi eljárás részletes szabályait, illetve az első- és másodfokú fegyelmi szerveket, a jogorvoslati lehetőséget és annak szabályait a vadásztársaság közgyűlése által elfogadott Fegyelmi Szabályzat állapítja meg. Az Alapszabály ugyanakkor ezen túl nem tartalmazza a Ptk. 3:70. § (1) bekezdés előírása ellenére a tisztességes eljárást biztosító szabályokat, a létesítő okiratnak a Fegyelmi Szabályzatra való utalása a taggal szemben folytatott fegyelmi eljárásra nézve nem elegendő, a módosítással kógensen előírt tartalmi szabályozás feltételeinek ez nem felel meg. Az a tény, hogy az alperes jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget, a 2017. január 1. napját követő létesítő okirat módosítás nem felel meg a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek, nem értékelhető a tag terhére. A kógens jogszabályi rendelkezéseknek nem megfelelő Alapszabály alapján lefolytatott szabálytalan eljárás eredményeként érvényes tagkizáró határozat nem születhetett.

[40] Az egyesületet az sem mentesíti a jogszabályi kötelezettség alól, hogy a nyilvántartást vezető bíróság a hiányos létesítő okiratot elfogadta. Itt utal az ítéltábla arra, az egyesület autonómiájából fakadó módon a bíróságoknak nem lehet feladata a szervezet működésére irányadó létesítő okirata, illetve egyéb szabályzata hiányainak pótlása. Ellentmondásainak feloldása, azt magának az egyesületnek kell megtennie a létesítő okirat jogszabály szerinti megváltoztatásával, hiszen az csak az egyesület legfőbb szervének döntésével lehetséges. Ezt a jogkört a bíróságok nem vehetik át és a hiányokat hivatalból nem pótolhatják.

[41] Azzal, hogy az alperes Alapszabálya nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, a felperessel szemben folytatott fegyelmi eljárás jogszabályba ütközött, ezért a tagkizárást kimondó közgyűlési határozat hatályon kívül helyezésének van helye. Ennek megállapítását követően az ítéltábla a határozat érdemi vizsgálatába már nem is bocsátkozhatott, hiszen a kifejtettekből következően annak semmisségét az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg. Az elsőfokú ítélet további másodlagos indokolásai egyúttal ez okból szükségtelenek, ezek érdemi felülvizsgálatára az ítéltáblának a másodfokú eljárásban nem kellett kitérnie.

[42] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az érdemi rendelkezés tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[43] A pernyertes felperes a részére megállapított elsőfokú perköltség felemelése iránt fellebbezett, a jogi képviselő és a fél között megkötött megbízásban rögzített ügyvédi munkadíj-szabás alkalmazását kérve. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján az ügyvéd által képviselt fél

ügyvédi költségként felszámíthatja az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíját, valamint költségterítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét. Az IM rendelet alapján tehát, ha a fél és az ügyvéd között van megállapodás, úgy az ügyvédi munkadíj megállapításánál ez az irányadó. A díjmegállapodásban kikötött összeg perköltségkénti megállapítását azonban a jogszabály nem teszi a bíróság kötelezettségévé, az IM rendelet 2. § (2) bekezdése ettől eltérést enged, indokolt esetben lehetőséget ad a díjmegállapodásban kikötött munkadíj összegének mérséklésére, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bírói gyakorlat emellett mérlegelési szempontként tartja szem előtt a pertárgy értékének mértékét is (BH1995. 300, BDT2019. 3965), mely jelen esetben nem meghatározható, ezért a Pp. 3. § (3) bekezdés szerinti tarifa is irányadó mérlegelési szempont a reális ügyvédi munkadíj megállapításához, melynek megtérítésére a pernyertes fél perköltségként igényt tarthat. A díjnak mindezekre tekintettel mindenképpen arányban kell állnia az ügyvéd perben kifejtett tevékenységével.

[44] Az ítéltábla a fellebbezési hivatkozásokra tekintettel ezért vizsgálta a felperesi jogi képviselő perben kifejtett szakmai tevékenységét. A felperes jogi képviselője útján 2019. augusztus 24-én terjesztette elő 14 oldalas, a szükséges mellékletekkel ellátott keresetlevélét, melyet a bíróság perfelvételre alkalmasnak talált. A 2020. február 26-án megtartott perfelvételi tárgyalást követően az eljárás a 45/2020. (III.14.) Kormányrendelettel elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet miatt 2020. március 16. napjától kezdődően félbeszakadt. A 2020. április 14-én új számon folytatódó perben további három tárgyalást tartott a bíróság, melyeken a felperes jogi képviselőjével részt vett, a szükséges nyilatkozatokat megtette. Két tárgyaláson időigényes tanú meghallgatásra is sor került, míg a tárgyalás berekesztését megelőző utolsó tárgyalás mindössze félóra időtartamot vett igénybe, tekintettel arra, hogy a felek jogi képviselőinek rövid nyilatkozata után a bíróság a tárgyalást berekesztette és ítéletet hirdetett. Mindezekből megállapítható, hogy lényegében csak három tárgyalás járt jelentősebb időszükséglettel, mindez indokoltá tette a tárgyalásonként kikötött 50.000,- forint ügyvédi munkadíj mérséklését az útiköltség-terítés elfogadható összegben történő meghatározása mellett. A nagyságrendileg 50%-os arányú tárgyalásonkénti ügyvédi munkadíjcsökkentés reális arányú volt az elsőfokú bíróság részéről, melyhez a fix ügyvédi munkadíj hasonló arányú csökkentése is megfelelő mérlegeléssel történt meg, így a díjmegállapodásban meghatározotthoz képest 225.000,- forinttal alacsonyabb összegben meghatározott ügyvédi munkadíj arányban áll a kifejtett ügyvédi tevékenységgel, illetve a jogi képviselő által ügyre szánt időráfordítással. Az ítéltábla mindezekre tekintettel az IM rendelet 2. § (2) bekezdés utolsó fordulata által előírt indokolásbeli kiegészítés mellett a felperes javára megállapított elsőfokú perköltség tekintetében is helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét [Pp. 383. § (2) bekezdés].

[45] A fellebbezések nem vezettek eredményre, az ítéltábla ugyanakkor a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint – figyelemmel a (2) és (3) bekezdésre – az alperest kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségének viselésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg.

[46] Az ítéltábla a fellebbezéseket tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 376. § (1) bekezdés főszabályát alkalmazva, tekintettel arra, hogy az a), b), c) pontokban felsorolt kivételek egyike sem merült fel, mely szükségessé tette volna a másodfokú tárgyalás megtartását.

Szeged, 2021. február 23.

Dr. Hámori Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró